

**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Χαιρετισμός της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου στη συνέντευξη Τύπου για την
παρουσίαση των αποτελεσμάτων της παγκύπριας έρευνας με τίτλο
«Δημιουργία Μηχανισμού Συλλογής Δεδομένων σχετικά με το Φαινόμενο της Βίας στο
Σχολείο»**

**Δευτέρα, 30 Οκτωβρίου 2023, ώρα 10:00 π.μ., Αίθουσα Εκδηλώσεων Υπουργείου
Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας**

Ευχαριστώ θερμά για την παρουσία σας στη σημερινή συνέντευξη Τύπου, η οποία αποσκοπεί στην ενημέρωση σχετικά με τα τελευταία αποτελέσματα της παγκύπριας έρευνας για τη σχολική βία. Η σχολική βία αποτελεί ένα διαχρονικό, παγκόσμιο, κοινωνικό φαινόμενο με επιπτώσεις τόσο στη μαθησιακή διαδικασία όσο και στην ψυχική υγεία των μαθητών και των μαθητριών, αλλά και των γονέων/κηδεμόνων τους, καθώς και των εκπαιδευτικών τους.

Η έρευνα, της οποίας τα μέχρι τώρα αποτελέσματα παρουσιάζονται σήμερα, υλοποιείται στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Πρόληψη και Διαχείριση της Βίας στο Σχολείο. Φέτος, συνεχίζεται η τρίτη και τελευταία φάση της έρευνας, η οποία απευθύνεται, μέσω ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων, σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες από δέκα χρονών και άνω, σε όλους τους γονείς/κηδεμόνες παιδιών από τεσσάρων χρονών και άνω, καθώς και στους/στις εκπαιδευτικούς σε όλα τα σχολεία της Κύπρου, δημόσια και ιδιωτικά, όλων των βαθμίδων.

Κύριοι στόχοι της έρευνας είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τις μορφές, την έκταση και τις τάσεις της βίας σε κάθε σχολική μονάδα και η συσχέτιση του φαινομένου με διάφορες παραμέτρους, όπως το σχολικό και το οικογενειακό περιβάλλον, το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο αλλά και με ατομικούς παράγοντες που αφορούν στο ίδιο το παιδί. Περαιτέρω, επιδιώκεται η εξαγωγή συμπερασμάτων που θα οδηγήσουν σε εισηγήσεις σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής για πρόληψη και διαχείριση του φαινομένου, καθώς και σε εισηγήσεις για παρεμβάσεις σε δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά, ως αποτέλεσμα της σχολικής βίας.

Η διασφάλιση ενός περιβάλλοντος απαλλαγμένου από κάθε μορφή βίας για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και βασικό στόχο του Προγράμματος Διακυβέρνησης. Για τον λόγο αυτό, προχωρούμε στην εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων πρόληψης της βίας, αλλά και ενδυνάμωσης των παιδιών από την προσχολική ηλικία.

Μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό, το Υπουργείο μας προωθεί τη θεσμοθέτηση μέτρων που αντανakλούν στη μετακίνηση από παραδοσιακές προσεγγίσεις διαχείρισης της συμπεριφοράς σε σύγχρονα παιδαγωγικά μοντέλα, στο επίκεντρο των οποίων βρίσκεται ο παιδαγωγικός ρόλος του σχολείου. Ουσιαστικά, υιοθετούμε μια ολιστική/συστημική προσέγγιση για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου, η οποία απευθύνεται σε μαθητές/μαθήτριες, εκπαιδευτικούς, γονείς/κηδεμόνες, σχολική και ευρύτερη κοινότητα. Στην ολιστική αυτή προσέγγιση, περιλαμβάνονται, ανάμεσα σε άλλα, η αναδόμηση του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών, ο εκσυγχρονισμός της σχετικής νομοθεσίας, η διαβούλευση και η συνέργεια με αρμόδιους φορείς, καθώς και η συνεχής αλληλεπίδραση με την κοινωνία. Η παρούσα έρευνα δρα ως καταλύτης στη λήψη αποφάσεων πολιτικής. Η τεκμηρίωση αποφάσεων οδηγεί σε πράξεις.

Σημαντική παράμετρος είναι ασφαλώς και η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μας για θέματα εκφοβισμού, βίας και παραβατικότητας, η οποία σχεδιάζεται και παρέχεται μέσω του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Παράλληλα, επιδιώκεται στενότερη και συνεχής συνεργασία των εμπλεκόμενων δομών και υπηρεσιών του Υπουργείου μας, όπως η Υπηρεσία Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής, η Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, η Επιτροπή Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας, η Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης και το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο.

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών και των δράσεών του, το Υπουργείο μας αναπτύσσει τις απαραίτητες συνέργειες με άλλες υπηρεσίες και θεσμούς του Κράτους, όπως το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Αστυνομία, οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων, η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού και η Επίτροπος Ισότητας των Φύλων, αλλά και με Ιδιωτικούς και Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς.

Σύμφωνα και με την έρευνα, ουσιαστικό ρόλο για την πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών βίας και παραβατικότητας διαδραματίζουν οι σχολικές μονάδες, οι οποίες βρίσκονται στο επίκεντρο των σχεδιασμών μας με σειρά πρόσθετων δράσεων. Πιο πρόσφατο παράδειγμα, η έναρξη εφαρμογής, κατά τις αμέσως επόμενες μέρες, πιλοτικού προγράμματος ενισχυτικής διδασκαλίας με δεύτερη/ο νηπιαγωγό σε πενήντα δημόσια νηπιαγωγεία, στοχεύοντας στη στήριξη μικρών παιδιών με δυσκολίες προσαρμογής, στο πλαίσιο της πρώιμης παρέμβασης και πρόληψης από την προσχολική εκπαίδευση.

Πολύ σημαντικός για τη στήριξη και ενδυνάμωση των μαθητών και των μαθητριών είναι και ο θεσμός του/της Συμβούλου, ο οποίος τα τελευταία τρία χρόνια επεκτείνεται σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης. Στόχος είναι η συστηματική υποστήριξη των μαθητών/μαθητριών στη σχολική ζωή με έμφαση στα παιδιά που αντιμετωπίζουν σοβαρές προσωπικές, οικογενειακές και κοινωνικές δυσκολίες και η δημιουργία θετικού κλίματος στη σχολική κοινότητα.

Σε σχέση με μια άλλη μορφή βίας που προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας, τον κυβερνοεκφοβισμό, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο ανέλαβε και συντονίζει το «Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου Κύπρου», κύρια δράση του οποίου είναι η προώθηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά, νέους, εκπαιδευτικούς και γονείς, με παράλληλη λειτουργία της εξίσου χρήσιμης τηλεφωνικής γραμμής καταγγελιών 1480.

Κυρίες και κύριοι,

Η αντιμετώπιση της σχολικής βίας είναι κάτι που οφείλουμε στα παιδιά μας, προκειμένου να οικοδομήσουμε μία κοινωνία βασισμένη στην ισότητα και στον σεβασμό. Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας. Γι' αυτό τον λόγο θα ήθελα να παρακινήσω τους γονείς/κηδεμόνες, εκπαιδευτικούς, μαθητές και μαθήτριες, να συμμετέχουν στην παρούσα φάση της έρευνας και να συμβάλουν στην περαιτέρω αξιοποίησή της.

Καταλήγοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον ερευνητή και Καθηγητή του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, δρ Κώστα Φάντη, ο οποίος είναι ο ανάδοχος του δημόσιου διαγωνισμού για τη διεξαγωγή της εν λόγω έρευνας. Ευχαριστώ, επίσης, το Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για την παρακολούθηση της υλοποίησης της έρευνας και για τη συμβολή του στην οργάνωση της παρούσας συνέντευξης Τύπου.

Είμαι βέβαιη ότι μέσα από τη συνεργασία όλων των αρμόδιων και εμπλεκόμενων φορέων, συνεχίζοντας να υπερασπιζόμαστε τα δικαιώματα κάθε ανθρώπου, θα πετύχουμε το κοινό μας όραμα, να διασφαλίσουμε για τους μαθητές και τις μαθήτριες, για τα παιδιά μας, ένα υγιές και ασφαλές σχολικό περιβάλλον.

